

יצחק רפאל נפל לזרועות משה קול,

והמישפחה הגדולה התאחדה שוב

מישפחה שוכזאת

לבנו מיליונים נוספים מכספי משלמי-המיסים כדי לה ציל את עסקיו של טיבור רונבאום. למראית-עין, זה מדהים. למעשה זה טבעי לגמרי. בני המישפחה קשורים זה בזה באלפי עסקים כאלה. הם שותפים בחלוקת תקציבי המדינה והסוכנות והעני ריות, במסע-יטור לאומיים ובנילאומיים, בחלוקת הזמנות וקומיסיונים ורשיונות וויכונות, באלף ואחת קומי בינציות שמטרתן היא אחת: להעביר כספים ציבוריים לכיסים מילגתיים ו/או פרטיים.

אכסורר גמור היה לחשוב ששיטה נהדרת זו תתפרק בגלל כמה סימאומות, אידאולוגיות ושפיות מסוג זה, שדא הומצאו אלא כדי לפי בר אוזניהם של המימנים.

הרגשה זו לא פחתה עם הזמן, אלא גברה ככל שחלפו השבועות והחודשים. ויחד עימה גבר הצורך הנפשי לאחד מחדש את המישפחה.

הרגשה זו היא שכאה עתה על סיפוקה. מסביב לשולחן השתררה תחושה של הקלה, של רגיעה. מה טוב ומה נעים, שבת אחים גם יחד.

אני יודע מה בדיוק התרחש בישיבה הראשונה של הממשלה המורחבת, כאשר חזרו נציגי המפד"ל אל השולחן העגול.

האם נפל יצחק רפאל לזרועותיו של משה קול, כאשר דמעות של גיל בעיניהם? האם חיבקו ויקטור שטייטב ויוסף בורג איש את רעהו, כשהתרגשות חונקת את גרונם?

יתכן שכולם התאפקו, כיאה לפוליטיקאים מיקצועיים השולטים ברגשותיהם. אך אין ספק שכולם חשו בעומק ליבם שפתיחות חזרו ה"אחים האבודים, וכי המישפחה הגדולה התיאחדה שוב.

מי שייך למישפחה הזאת, ומי לא?

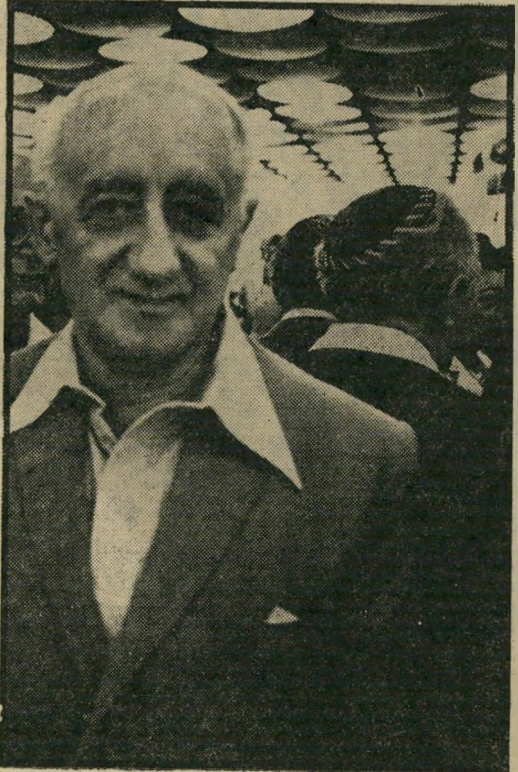
זוהי שאלה קשה למדי. אין ספק לגבי הרכב המישפחה המצומצמת — זו שהתאחדה עכשיו מחדש מסביב לשולחן. מימלגת-העבודה על פלגיה השונים, המפד"ל, מפ"ם ו"שע".

מי שניזון מהצהרות של פוליטיקאים, ועוקב בר דבקות אחרי ההחלטות של מוסדות מילגתיים, אינו מסוגל לתפוס את האמיתות האלה.

אדם כזה משול לילד בתאי-סרו-בובות. הוא רואה את הבובות המרביצות זו לזו, את השוטר הרודף אחרי

ש התוהים מדוע מצא יצחק רבין לנכון לפור את הממשלה הרעה שהיתה, ולהקים במקומה ממשלה גרועה יותר.

פרשנים מלומדים כיסו את הלוח בחשבונות מסובכים. שלשה פרשו, עשרה הצטרפו. מינוס שניים, עם אחד בספק, וכו' וכו'. הרווח הנקי נראה קטן מאוד. כמו תמיד בישראל, יש הבדל גדול בין התוספת-ברוטו לבין הרווח נטו.

גב אל גב: השרים קול וחזני

מה דבר המפלגה הליברלית? היא שייכת למישפחה מכל הבחינות, ושותפה ברבים מעסקיה. במשך שנים ישיבה אף היא לייד השולחן.

אם יחליף מישהו בחשבה את יהושע רבינוביץ בשימחה ארליך, או את גד יעקובי ב"אזימלך רימזט, לא יבחין איש בהבדל.

הליברלים הצטרפו לגח"ל, והתרחקו מן השולחן המישפחתי. מאז הם מתגעגעים חזרה אל הכסאות המרויחים, והדבר מוליד לבטים נואשים.

במצב דומה נמצאים אנשי אגודת-ישראל ופועלי-אגודת-ישראל. אלה שקועים בעיסקי המישפחה עד מעל לשטר-ימל. מיליונים מכספי המדינה זורמים דרכם בכל חודש. מבחינת השיטה ודרכי-הפעולה הם קרובים הרבה יותר למשה קול ולאחרון אפרת מאשר לשכניהם מנטור וריקראט.

אם כן, לשם מה בא התרגיל כולו? להרחיב את הכספים הפרלמנטריים? כי קושי.

רק"ח ומוקד, שתמכו עד כה בממשלה באופן כימעט עיוור, יצטרכו מעכשיו לשקול טעמיים כל הצבעה בעדה. קולותיהם, יחד עם קולות ר"צ, מגיעים לשמונה, לעומת שמונה קולות-נטו של חננת המפד"ל.

להקנות לממשלה חוסית-מרון לגבי הפי דריש-לום? לחיפך.

תנועת-החרות רחוקה מכך, למראית-עין. אבל רק ל"מראית-עין". יש קירבה עמוקה בין יעקוב מרידור ואשר דלוי, שותפות אוטומטית בין יוסף קרמרמן וצבי רכטר, שלא לדבר על תאומים סימאיים כמו יוחנן בדר וישראל קרגמן.

השאיפה לממשלת-ליכוד-לאומי אינה זקוקה לאיבוי של ועידת-ירבאט או לדחליל המוליחמה הבאה. היא נובעת מן ההרגשה שהמישיחק בקואליציה ובאופוזיציה הוא מלאכותי. ו"אילו השותפות המחברות את כל האבות וה"בנים, הדודים והדודות, היא עמוקה ואמיתית.

יתכן מאוד שח"ה בורג ורפאל אינם, כשלעצמם, קיצוניים יותר מה"ה רבין ואילו, אם ה"ה שפטיטב והאונזר, כל אלה הם פוליטיקאים גמישים, יונים וניצים לסירוגין, ולעת מצואו, שבשבת-רוח הרגישות לכל משב, ציכציקים פוליטיים המתלבשים לפי הצו המשתנה של האופנה.

ל רקע זה מובנים הלבטים של גוף חדש, כמו רשימתה של שולמית אלוגי, שעדיין אינו יודע לאן הוא שייך. להישאר או לצאת? לצאת או להישאר? מתחת לשאלה זו התחבאה שאלה עמוקה יותר: לחשיך תייך למישפחה או לא?

דווקא מפני שח"ה בורג, רפאל וחזני, חזרו לממשלה על רקע עסקי-מיסחרי כה בולט, הם יצטרכו לשמור על הכיסוי האידאולוגי הדל שבו כיסו את ערוותם הפוליטית. הם יצטרכו להיות דתיים יותר מן הדתיקאן, של מים יותר מארץ-ישראל השלמה.

אלוני עצמה באה ממסא"י, והיא בשר מבשרה. אבל מסביבה התקבצה חבורה מגוונת, המתקשה להחליט על מקומה.

השאיפה אל המישפחה היא חזקה, במקרה זה מצאה לה כיסוי אידאולוגי בחזון, המרכז הליברלי" — כלומר, הצטרפות למישפחה על-ידי איחוד עם ל"ע. הדוכן של ל"ע הוא אחד המכניסים ביותר בשוק המישפחתי, ובעליו משולבים בכל עסקי המישפחה בארץ ובח"ל.

משח קוד קרוב לאין שיעור יותר ליצחק רפאל מאשר למרשה פרידמן. הרעיון שניתן להוציא את ל"ע מן המישפחה ולהפכם למחנות חדשה, דומה לתוקם-סיפוקם של האזכמימאים בימריהביניים, שרצו להפוך עפר דהב.

ואין הדבר נוגע רק לחתימה סופית על הסכם להחרת הגדה המערבית, כפי שנאמר, כל צעד לקראת הרסדר, כל שינוי נוסח, כל טכסיס של גמישות כלפי האמריקאים, וקו לא-ישור בממשלה, ובכל מקרה כזה יצטרכו ח"ה בורג, רפאל וחזני להתנגד בתוקף, לנאום נאומים תריפים, לגנות, להזעיק שמיים וארץ, לבקש את התערבותו ודחופה של הקדוש-ברוך-הוא, אחרת יקומו מאמיני גוש אומנים ויאשימו אותם בבגידה.

ברגע האחרון קצצה אלוני החוצה. היא נשארה מחוץ למישפחה. השאלה היא אם זוהי הכרעה סופית, או רק תגובה רגעית. היא מתלבטת.

ולא היא לבדה. החלום תנושן של מק"י לחזור ל"מישפחה דרך מפ"ם או המערך, ההחלטה הנחושה של אנשי מוקד, "לא להינתק מן היונים של המערך ול"ע", החזון הפרופסורלי של קבוצת "שינוי", להביא להקמת "מרכז ילני מתוך" — כל אלה הם ביטויים לגעגועים מישפחתיים, דרכים לחשתלבות במישפחה.

כדי עוד קיימים בדיכום כימפמים אלה, דא יוכזו לקחת חלק בחקמת אלטרנטיבה של ממשל לשיטה הרקובה של המישפחה השיטת.

דווקא מפני שח"ה בורג, רפאל וחזני, חזרו לממשלה על רקע עסקי-מיסחרי כה בולט, הם יצטרכו לשמור על הכיסוי האידאולוגי הדל שבו כיסו את ערוותם הפוליטית. הם יצטרכו להיות דתיים יותר מן הדתיקאן, של מים יותר מארץ-ישראל השלמה.

ואין הדבר נוגע רק לחתימה סופית על הסכם להחרת הגדה המערבית, כפי שנאמר, כל צעד לקראת הרסדר, כל שינוי נוסח, כל טכסיס של גמישות כלפי האמריקאים, וקו לא-ישור בממשלה, ובכל מקרה כזה יצטרכו ח"ה בורג, רפאל וחזני להתנגד בתוקף, לנאום נאומים תריפים, לגנות, להזעיק שמיים וארץ, לבקש את התערבותו ודחופה של הקדוש-ברוך-הוא, אחרת יקומו מאמיני גוש אומנים ויאשימו אותם בבגידה.

עם הצטרפותם של שלושת המוסקטרים האלה לממשלה, התרחקה הממשלה עוד יותר מן היכולת לפעול שלהגנת הסדר. יהיה לה עוד יותר קשה להסתדר עם האמריקאים — שלא לדבר כלל על הסדר עם הערבים.

אם כן, למה עשה זאת רבין?

ה ממשלה החדשה-ישינה, שקמה השבוע, מחזירה את שלמות המישפחה לקדמותה.

אין בה הגיון מדיני, היצוני או פנימי. יש בה הגיון מישפחתי — ואין הגיון חזק מזה.

השיטה ניצחה.

תשובה על כך אינה נעוצה באריתמטיקה פרימלמנטרית, וגם לא בחישובים מדיניים ודיפלומטיים. היא טמונה במחנות המימדט השולט בארץ.

המפד"ל היא אבר מאברי המימדט הזה.

היא שייכת למישפחה הגדולה — ממשל כמו מימלגת-העבודה עצמה, הד"ע ומפ"ם.

כל אמא רוצה שבנה הטועה יחזור הביתה. אין צורך לחפש לכך סיבה רציונלית. זהו קול הדם, קול הדחף המישפחתי הטבוע בלב.

הקשרים המחברים יחד את בני המישפחה הזאת אמוצים יותר מכל שיקול טכסיפוי חודף. הם מורכבים מיותפות-שן מפורת וע"סקים, שותפות של פינגון ודרכי-מחשבה, ש"תפות של שיטה ומחנות.

כאשר נעדרה המפד"ל את המסיבה המישפחתית ה"קרוייה "ממשלה", הרגישו הכל שחסר משהו. שיש חלל ריק, שהעסקים אינם מתנהלים כרגיל.

הכסאות הריקים יצרו הרגשה כללית של אינחוחות.